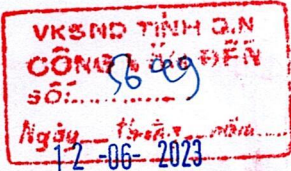

Số: **31** /TB-VC1-HS

Hà Nội, ngày 6 tháng 6 năm 2023

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Về việc áp dụng các Điều 101, 102 Bộ luật hình sự
đối với người phạm tội dưới 16 tuổi và phạm tội chưa đạt

Qua công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử phúc thẩm vụ án Nguyễn Thu Hậu bị Tòa án nhân dân tỉnh HD kết án về tội Giết người. Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội phát hiện có vi phạm trong việc áp dụng pháp luật thấy cần thiết thông báo để cùng rút kinh nghiệm như sau:

1. Tóm tắt nội dung vụ án

Nguyễn Thu Hậu sinh 13/4/2006 và cháu Phạm Ngọc Ánh sinh 28/5/2006 cùng là học sinh Trung tâm giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên thành phố CL, tỉnh HD. Do có mâu thuẫn cá nhân vì Ánh có nói với một số người về việc nghi Hậu có quan hệ với anh Liễu là người đàn ông đã có vợ. Nên tối ngày 08/11/2021, Hậu nhắn tin hỏi cháu Ánh thì hai bên xảy ra cãi nhau trên điện thoại. Cháu Ánh thách thức nên Hậu nảy sinh ý định hôm sau đến lớp dùng dao nhọn đâm cháu Ánh. Khoảng 13 giờ 50 phút ngày 09/11/2021, Hậu chuẩn bị dao gọt hoa quả đem từ nhà đi khi gặp nhau ở cửa lớp, Hậu đâm liên tiếp vào ngực trái, sườn phải, bắp tay phải, gây thương tích cho Phạm Ngọc Ánh thiệt hại 58% sức khỏe

2. Quá trình giải quyết vụ án

Tại bản án hình sự sơ thẩm số 44/2022/HSST ngày 31/8/2022 của Tòa án nhân dân tỉnh HD: Áp dụng điểm b khoản 1 Điều 123; điểm b, s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 15; 57; 90; 91; 101 BLHS, xử phạt bị cáo Nguyễn Thu Hậu 09 năm tù về tội Giết người

Ngày 10/9/2022, Nguyễn Thu Hậu kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt.

Tại bản án hình sự phúc thẩm số 142/2023/HSST ngày 16/3/2023 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội quyết định sửa bản án hình sự sơ thẩm:

Áp dụng điểm b khoản 1 Điều 123; Điểm b, s, e khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 15; Điều 57; Điều 90; Điều 91 và khoản 2 Điều 101; khoản 3 Điều 102 BLHS, xử phạt bị cáo Nguyễn Thu Hậu 03 năm 09 tháng tù về tội Giết người

3. Những vấn đề rút kinh nghiệm

Xuất phát từ lời nói của bị hại nghi ngờ bị cáo Hậu có quan hệ với người đã có vợ dẫn đến mâu thuẫn nên bị cáo đã chuẩn bị dao đâm nhiều nhát vào vùng trọng yếu trên cơ thể của bị hại gây thương tích 58% sức khỏe. Với hành vi nêu trên, bị cáo Nguyễn Thu Hậu bị Tòa án cấp sơ thẩm xét xử về tội Giết người theo điểm b, khoản 1 Điều 123 BLHS là có căn cứ, đúng pháp luật.

Khi quyết định hình phạt, tòa án cấp sơ thẩm đã áp dụng các tình tiết giảm nhẹ: Bị cáo có nhân thân tốt, chưa có tiền án, tiền sự, lần đầu phạm tội. Sau khi phạm tội đã ra đầu thú và tác động gia đình, bồi thường toàn bộ thiệt hại cho người bị hại, thành khẩn nhận tội, tỏ ra ăn năn hối cải về hành vi phạm tội của mình. Đại diện gia đình bị hại đã có đơn xin giảm nhẹ hình phạt là những tình tiết quy định tại điểm b, s khoản 1, khoản 2 Điều 51 BLHS. Bị cáo phạm tội thuộc trường hợp chưa đạt, đang ở độ tuổi từ 14 đến dưới 16 tuổi, do đó cần áp dụng nguyên tắc xử lý đối với người phạm tội chưa đủ 18 tuổi cụ thể là bị cáo dưới 16 tuổi đang là học sinh theo quy định tại Điều 57, 91, 101 BLHS xử phạt bị cáo 9 năm tù là chưa chính xác

Tuy nhiên, bị cáo Hậu tính đến thời điểm phạm tội đã trên 14 tuổi nhưng dưới 16 tuổi, hậu quả chết người chưa xảy ra nên thuộc trường hợp phạm tội chưa đạt theo quy định tại Điều 15 BLHS. Tòa án cấp sơ thẩm không áp dụng khoản 3 Điều 102 BLHS khi quyết định hình phạt là sai lầm nghiêm trọng, không đúng pháp luật dẫn đến tuyên mức án quá cao: *"Mức hình phạt cao nhất đối với người đủ 14 tuổi đến dưới 16 tuổi phạm tội chưa đạt không quá 1/3 hình phạt cao nhất quy định tại Điều 100 và Điều 101 của bộ luật này"* và khoản 2 Điều 101 BLHS quy định: *"Đối với người từ đủ 14 tuổi đến dưới 16 tuổi khi phạm tội, nếu điều luật được áp dụng quy định hình phạt tù chung thân hoặc tử hình, thì mức hình phạt cao nhất được áp dụng không quá 12 năm tù; Nếu là tù có thời hạn thì mức hình phạt cao nhất được áp dụng không quá 1/2 mức phạt tù mà điều luật quy định"*. Như vậy về nguyên tắc bị cáo Nguyễn Thu Hậu chỉ phải chịu mức án cao nhất là 1/3 của đầu khung hình phạt 12 năm là 4 năm tù. Nhưng tòa án cấp sơ thẩm phạt bị cáo Nguyễn Thu Hậu 09 năm tù là sai về mặt nguyên tắc áp dụng pháp luật. Mặt khác, nguyên nhân dẫn đến hành vi phạm tội của bị cáo người bị hại cũng có một phần lỗi vì đã có hành vi xúc phạm danh dự bị cáo

Thông qua vụ án cụ thể này, Viện kiểm sát cấp cao tại Hà Nội nhận thấy cần thiết rút kinh nghiệm với các địa phương nhằm nâng cao chất lượng công tác kiểm sát giải quyết các vụ án hình sự nói chung, đặc biệt đối với các vụ án có bị cáo là người dưới 18 tuổi, phạm tội chưa đạt./.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng - PVT VKSTC (để b/c)
- Đ/c Viện trưởng (để b/c);
- 28 VKSND tỉnh, thành phố phía Bắc);
- Vụ 7 VKSNDTC;
- VKSQSTW; VC2, VC3;
- Lưu HSKS, VP, VC1, V1

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Phạm Quốc Khánh